

ЦѢНА НА ВѢСТНИКА:
за България годиш. . . 6 л.
за 6 мѣсеца 3 л.

За странство год. . . 8 л.
за 6 мѣсеца 4 л.

Всичко, що се отнася до
вѣстника, се адресира:
до редакцията на в-къ
„Свѣтковица“ — гр. Варна.

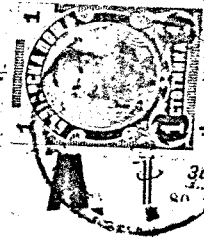
СВѢТКОВИЦА

В.
В.
Библиотеката

НЕЗАВИСИМЪ ПОЛИТИЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ.

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО ВСЪКА НЕДѢЛЯ.

Редакторъ-Стопанинъ: СЛ. ХРИСТОВЪ.

За обявления се плаща:
нища
Тукъ стра-
редъ.

За обявления на сѣдеб-
нитѣ пристави се плаща
по 0'4 ст. на дума.

Неплатени писма не се
приематъ.
Ръкописи не се връщатъ.

Д-РЪ Б. АСТАРДЖИЕВЪ

специалистъ по Кожнитѣ и Венерически
болѣсти.

Приема болни ежедневно отъ 6—9 ч. слѣдъ обѣдъ:
дами отъ 1—3 ч. слѣдъ обѣдъ.

Ул. „Дунавъ“, № 6 — Варна.

Явна благодарностъ

Съ настоящето си изказваме нашата най сѣрдечна
благодарностъ на

1-то Застрахователно Д-во „БЪЛГАРИЯ“

за гдѣто въ нещастieto, което ни постигна, при по-
жара на хотелъ „Парижъ“, случивши се на 30 Ноем-
врий т. г., ни се констатира най-справедливо загуби-
тѣ, които ни се изплатиха веднага слѣдъ констатира-
нето, чрезъ мѣстнитѣ агенти г-да

П. Г. ПЕТРОВИЧЪ & С-ИЕ.

Винаги, това наше национално д-во, е ликвидирало
справедливо постигнатитѣ загуби на своитѣ клиенти
и едва ли има нужда да му се прибави къмъ неговото
реиме; но ний счетохме за свой дългъ, да констати-
раме още веднѣжъ тази висока справедливостъ на

1-ТО БЪЛГАРСКО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО Д-ВО „БЪЛГАРИЯ“

и да го прѣпорѣчваме най-горѣщо на всички, които
искать да бждатъ дѣйствително застраховани.

Варна, 12 декемврий 1910 г.

Пострадали: (П. Вергиевъ — общаръ
(М. Г. Каратанасовъ — гостилничаръ
(Т. Поповъ — хотелиеръ

М. Вълковъ

(запасенъ генералъ)

Не ще може да приема посѣ-
щения на 1 януарий.

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ

УЖАСЪ

романъ отъ Морисъ Левелъ.

Цѣна 1 левъ.

Прѣвелъ отъ френски: Стоянъ Е. Русевъ.

Съдържание:

Глава I: Една велика идея на Оне-
зимъ Кошъ.
Глава II: 29, Булевардъ Ланъ.
Глава III: Последната сутринъ на ра-
портъора Онезимъ Кошъ.
Глава IV: Кървавата нощъ на Оне-
зимъ Кошъ, убиецъ.
Глава V: Нѣкои подробности.
Глава VI: Незвѣстия отъ No. 22.
Глава VII: Отъ 6 часа вечерта до 6
часа сутринта.

Глава VIII: Възпокойстане.

Глава IX: Тѣга.

Глава X: Ужастъ.

Всички порѣчки се отправятъ до
Генчо Г. Геновъ — Варна.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА

за втората годишнина на списанието

„НАБЛЮДАТЕЛЪ“

Почва на 15-й януарий 1911 година.

„НАБЛЮДАТЕЛЪ“ ще излѣзе годишно
въ 50 печатни коли съ ДВЪ БЕЗ-
ПЛАТНИ ПРЕМИИ:

I.

НОВЪ СБОРНИКЪ

П И Е С И

отъ А. СТРАШИМИРОВЪ

II.

Македонската революция
и дипломатическото задкулисие
отъ НАБЛЮДАТЕЛЪ.

Списанието не помѣстя нищо прѣводно.
Год. абонаментъ 8 л., полугод. — 4 л.
До 15 декември т. г. прѣдплатения год.
абонаментъ за II год. на „Наблюдатель“,
заедно съ безплат. премии, е 6 л. а за
ученици и селски учители — 5 лева.
Списанието е прѣпорѣчано отъ Мин.
на Нар. Просвѣта за учил. библиотеки.
Адресъ: София, сп. „Наблюдатель“.

Народътъ побѣждава!

Цѣли три години българската общественна съвѣсть бѣ въ напръжение, цѣли три години се чакаше да се разрѣши въпроса за отдаване подъ сждъ разбойницитѣ на „неизбѣжната фаза.“ Демократитѣ, въпрѣки обѣщанието си, замѣдлваха въпроса, тѣ се занимаваха съ „по-важни държавни работи.“ Най-сетнѣ, прѣдложението за даване подъ сждъ на прѣстѣпницитѣ — министри „трѣбваше“ да се внесе въ камарата, въпрѣки нераспожението на правителството. Отъ всичко личеше, че народното прѣдставителство, рѣдкостъ въ нашия парламентъ, прояви самостоятелна инициатива — въпроса за държавния сждъ е дѣло изключително на народнитѣ прѣдставители, т. е. на народа. Никой държавенъ въпросъ не е вълнувалъ толкова много и тъй дълго умотетъ въ България, както този въпросъ; никога не се е писало тъй много, както по този въпросъ и никога, най-сетнѣ, разнородни политически групировки не сж били тъй единодушно съгласни, както по въпроса за държавния сждъ.

Окончателното конституиране на държавния сждъ ще зависи отъ резултатитѣ на слѣдствие-

то и вота на Народното Прѣдставителство. Обществения сждъ, обаче, е издавалъ присѣдата си своевременно, слѣдъ всѣко прѣстѣпление на „отечествоспасителитѣ.“ Обществения сждъ е произнесълъ вече и своята свѣщенна, безателационна присѣда върху случайнитѣ кормчици — пирати на българския корабъ.

Едно е важно да се отбѣлѣжи: българския народъ желаше, желаше и *наложи* държавния сждъ. Прѣсни сж въ наметъта на всѣкиго прѣдколеднитѣ засѣдания на камарата, съдържателнитѣ рѣчи на нѣкои народни прѣдставители и искусвенно скроенитѣ зацити на обвиняемитѣ. Българският парламентъ достойно засѣдаваше. Народното прѣдставителство стана изразителъ на общественното мнѣние; то не пожела да излѣе милостъта си, като коледенъ даръ, върху бившитѣ „държавници“, то не пожела да запази авторитета и името, съ които сж се ползували тѣ въ Западна Европа, то не пожела, най-сетнѣ, да издаде атестатъ за невинностъ на „рѣд-ки и цѣнни български управници“, за да служатъ като резерва на властораздавача, въ случай на нужда! — Всичко това стори парламента. Управляющитѣ министри пасуваха и дори противодѣйствуваха. А какво

Д-ство „Рѣшителностъ“ въ Варна

има фабрика за работене на модерни мебели, врати, прозорци и всѣкакъвъ видъ сто-
ларски издѣлия.

Има складъ на ГОТОВИ МОБЕЛИ въ дю-
геня на г. Апостолидисъ, ул. „Аспарухъ“,
близо до „Пазаръ Парушъ“.

Приема и порѣчки.

Работа солидна и изящно хубава. 9—10

вършва другите мѣродавни фактори? Това е знайно. Тѣ още не сѣ изгубили вѣрата въ своитѣ „достойни и неотколѣпни“ свѣтъници. Поне отъ нѣкой жестове и маниери, може да се заключава това.

Съкрушителни щѣли да бждатъ рѣшитѣ на обвиняемитѣ прѣдъ държавния съдъ — колкото бѣха и прѣдъ Народното Събрание! Не, разбойници, вий не ще имате мощта да отричате очебиющи факти! Нито вѣнцехваленията на Белгийски професори сѣ „европейска извѣстност“, нито вашитѣ витийства, нито височайшето внимание къмъ останкитѣ на единъ *неизплатенъ* смъртникъ, вашъ колега по занаятъ, ще помогнатъ да измиятъ вашитѣ чела. България ще бжде горда прѣдъ Европа когато ще засѣдава държавния съдъ — тя ще покаже, че е една правова страна и че мѣстото на всѣки държавникъ — прѣстѣпникъ, е прѣдъ държавния съдъ. Нека този вторъ държавенъ съдъ бжде и послѣденъ, нека той послужи за урокъ на бждащитѣ управници.

Народътъ побѣждава. . . . ! Той побѣди колебливото правителство на г. Малинова, той побѣждава косвенно и други лица. Ето единъ радостенъ фактъ! Като се поздравимъ съ новата 1911 г., нека всѣки български гражданинъ пожелае законностъ въ многострадалната България и справедлива присѣда на разбойницитѣ, минали „величия.“

А. Страшимировъ.

Единъ исторически моментъ¹⁾

Пролѣтътъ на 1903 год. — Посѣщението на Ламсдорфа. — Назначението на Фирмилиана.

„Въ студията си България и македонската революция“, която ще печататъ скоро въ „Наблюдателъ“, азъ ще направя пълно изложение на своята роля въ камарата по фирмилиановия въпросъ. Приятно ми е да Ви съобща, че ще дигна булото върху факти, които, ако бѣха изнесени въ камарата сега, при държкитѣ защителни декларации на Рачо Петровъ и

1) Изъ частно писмо на г. А. Страшимировъ, за напечатване на което обаче ние измолехме позволение.

Дръ Геннадиевъ, за че тогава сѣ снасили България. — биха хвърлили такъва свѣтлина върху тѣхъ, щото и въ чужбина приятелитѣ на нацията ни да видятъ, че тия двѣ лица сѣ политически *бриганди* и че не може да се дава каква да било цѣна на думитѣ имъ.

Доста е да знаете че азъ се кандидатирахъ за депутатъ по прѣдварително сговаряне съ македонскитѣ революционери, че за ролята ми най-содружуваше групата на Цанова, която и днесъ имѣа своя външна политика, че — въ Македония се бояха отъ едно албанско нашествие при общо въстание, при това четнишкото движение напълно замѣняше въстанието, та моята задача бѣше, да върша всичко, за да се отклони една всенародна революция въ областта.

Къмъ това настроение въ революционнитѣ кръгове много допринесе посѣщението на Ламсдорфа. На македонцитѣ се каза, че въстанието въ Македония (тѣй желано отъ военнитѣ въ България) ще остане безплодно: Русия е ангажирана въ Азия, Балканскитѣ държавници враждуватъ помежду си, а и ние знаемъ, че отъ другадъ помощъ не можемъ да чакаме. Едно обоготено мое изложение до македонцитѣ даде въ резултатъ за самия мѣнъ убѣдението, че тѣ *въ прѣдстоящия на пролѣтътъ конгресъ ще зематъ рѣшението противъ възстанието* (както и стана — на Солунския конгресъ по Великъ денъ, кждѣто освѣтлени Гоце Дѣлчевъ отблъсна въмпствеността на Витолиця). По силата на тази само критичностъ, азъ убѣдихъ своята парламентарна група на ярко опортюнистиченъ жестъ: *ние вкупомихъ отпозоме въ двореца и се ратисахме въ поздравителната книга на Ламсдорфа*.

По този редъ азъ, безъ да зема прѣдварителното съгласие на парламентарната ни група,¹⁾ се изтънихъ въ три рѣзки положения:

а) Изискахъ отъ правителството суспендирането на Върховнестки комитетъ;

б) Застѣпихъ се безусловно за правителството при назначението на Фирмилиана и

в) Изискахъ арестуването на Одринския революционенъ щабъ и конфискуването на складоветѣ имъ (тогава по Факийския долъ подъ Герге бунаръ, Бургаско).

Правителството възприе искането ми за Върховнесткия комитетъ: той биде суспендиранъ съ такъвъ жестъ, че вече не можа да се възстанови — Моята защита при въпроса за Фирмилиана спечели на правителството

1) Прѣдстояха реформенни акции въ Македония, за да се прѣдотврати революцията тамъ. И за това никой не биваше да знае, че самитѣ революционери се отказватъ отъ крайната цѣль на приготвенитѣ си: възстанието. По силата на тази тайна азъ бѣхъ — при единъ моментъ — осъденъ отъ парламентарната ни група.

парламентарна поощда, — но не го спаси — и то не намѣри мощъ да съкруши агентъ-провокаторитѣ, които тѣй прѣдателски разориха Одринско. Ролята на новото правителство се изрази въ фамозното послание на Геннадиева до провокаторитѣ въ Одринско: „Дайте ни бѣжанца, колкото се може по вече бѣжанца“

И огньтъ въ Одринско се запали тѣй, като че ли тамъ бѣше тежестта на движението.

Простете, че не намирамъ още сега възможностъ да изтъза съ нѣколко публични конференции по тия съдебно-носни въпроси на вчерашното минало и утрѣшното бѣжже. Ще се задоволя съ печатане въ списанието си дословно своитѣ мемоари, както и изцѣло тайната политическа анкета въ Македония, която сигуръ ще помогне на интелегенцията ни да се убѣди, че ние ще бждемъ лоши граждани, до когато не се добръ ориентираме въ *нашето международно положение*.

Колко струва въоръжения миръ.

Англо трансвалската война коштува 5½ милиарда лева на Англия, буритѣ спечелиха независимостта си и основаха южно-африканска федеративна република.

Руско японската война коштува 6 милиарда и 300 милиона лева на Русия и повече отъ 5 милиарда на Япония. И на края тази война се свърши съ сключване на единъ договоръ, който бѣ посрѣщнатъ съ радостъ отъ руси и японци.

Единъ простъ арбитражъ, лойално приетъ отъ заинтересуванитѣ страни, би далъ сжщитѣ резултати и биха се икономисали за цивилизования свѣтъ около 17 милиарда лева и около 300 хил. човѣшки сжщества. За нещастие Хагския арбитраженъ трибуналъ още не може да разрѣшава възникналитѣ международни прѣспори и ще се минатъ много години до като великитѣ милитарни нации се съгласятъ да прѣдоставятъ нему разрѣшението на своитѣ споро и да се подчиняватъ на неговитѣ присѣди.

Всички правителства въ Европа съставляватъ огромни военни бюджети, които се гласуватъ отъ парламенти. При упражненето на бюджета гласуванитѣ суми не стигатъ и затова отпущатъ се много извънредни и доплатителни кредити.

Отъ 1883 до 1908 г., разходитѣ за военни цѣли сѣ увеличили отъ 4 милиарда 111 милиона на 7 милиарда и 536 милиона лева, значи, разходитѣ за военни цѣли сѣ увеличавали съ 137 милиона годишно. Всички европейски нации сѣ съдѣйствували за засилването на милитаризма. Това увеличение се разпрѣдѣла така: 193% за Германия, 112% за Англия, 69% за

Русия, 39% за Франция, 66% за Австро-Унгария и 47% за Италия.

Франция е четвърта по редъ. За това тя не може да се обвини въ това, че е обезпокоила съседитѣ си съ своитѣ въоръжения. Второстепеннитѣ и по малки държави не сѣ оставили назадъ, защото и тѣ сѣ извършили грамадни разходи за своето въоръжение.

За да бждемъ по-точни, трѣбва да добавимъ, че грамадната цифра 145 милиарда лева (похарчени отъ европейскитѣ държави за военни цѣли отъ 1883 г. до 1908 г.) съставлява само една частъ отъ обикновенитѣ военни разходи, — ний не туряме въ смѣтка харчоветѣ за испано-американската, англо-трансвалската и руско-японската войни; нито разхода за стратегически желѣзнопѣтни линии, нито лихвитѣ и погашението на заемитѣ, сключени за народна отбрана, нито най-сетнѣ економическитѣ и социални загуби, произходящи отъ постоянното имобилизиране на около 195 хиляди офицери, 3,800,000 войници, — всичкия този ефектифъ на мирѣтъ въ Европа.

Прѣтоварването на военния бюджетъ съвпада и съ други тежести, увеличаване разходитѣ за народната просвѣта, обществената хигиена, насърчение на благотворителността, пенситѣ и др., — а всичко това прѣдизвиква бюжетни затруднения въ всички европейски нации, които затруднения се изразиха въ непоносими данъци и нови заеми.

И тѣй, ансамбѣла на публичния европейски дългъ намина, отъ 107 милиарда лева за 1883 г., на 151 милиарда за 1908 г. или едно увеличение съ 41%; и съ удовлетствие трѣбва да се констатира, че въ това увеличение Франция е участвувала само съ 2 милиарда и 112 милиона лева, когато Италия — съ 3 милиарда и 472 милиона, Австро-Унгария — съ 4 милиарда и 5 милиона, Русия — съ 11 милиарда и 101 милиона и Германия — съ 14 милиарда и 557 милиона л.

Става очевидно, че отъ всички велики сили, само Франция най-леко понася *въоръжения миръ*, отъ когото цѣла Европа днесъ пѣшка; и при все това тя остава спокойна и не се трѣвожи отъ новитѣ въоръжения. Колкото и да желаятъ миръ, френцитѣ не могатъ да забравятъ бруталната теория: „силата побѣждава правото.“ когото теория е още въ сила въ цѣлия свѣтъ; и сетнѣ, най-добрия начинъ за да бждемъ уважаванъ отъ съседитѣ си, трѣбва да бждемъ по-силни.

Още прѣди единъ вѣкъ, безсмъртния авторъ на *Критиката на чистия разумъ*, Кантъ, е казалъ: „Ще дойде денъ когато ще се образуватъ съединени Европейски Държави; но до като настѣпнъ този славенъ денъ, всѣки народъ ще трѣбва да се наддържа на оржжието. Иначе, той би рискувалъ да пропадне прѣди великия денъ.“

ПОДЛИСТНИКЪ

А. Страшимировъ.

ЖАКЕРИЯ.

Продължение отъ брой 39.

Отецъ Иванъ. . . „но ви, Игнати, вие Сюлпций, вие сте незаконни синове на нѣкакви барони! Нима у васъ има толкова безсрамие, да се гордѣте съ това? И ви е неприятно да се подчините на селендурски снатъ? Е добръ, азъ съмъ селендуръ, но мога да говоря за моята майка, безъ да се червя!“

Избиратъ за абатъ неграмотния Гонори, а отецъ Иванъ, който съ своята наука устройва чудесата въ манастиря, та му доставя безчетъ богатства, сега тържественно заявява: „Напразно се надѣвате вие, че азъ и за напредъ ще работя за манастиря!“

Не, не съмъ робъ и няма да работя за господаритѣ!

Така се приготвя бждащиятъ водигелъ на селския бунтъ.

Докато става горния споръ, стражаритѣ на д'Анреонъ изкѣртватъ монастирскитѣ врати, задаватъ избѣгалия тукъ шпионитѣ на Сивия вълкъ — талигаджиятъ Жараръ и го отвлечитъ за бѣсене. „И монастирѣтъ вече не е прибѣжище за робитѣ, тѣ занавѣдъ ще бѣгатъ при Сивия вълкъ“, рѣшаватъ двама колебливи монаси.

Богъ е изхвърленъ въ гората, при Сивия вълкъ, и къмъ него ще трѣбватъ милионитѣ псукуени рѣцѣ.

А третата сцена ни въвежда въ дома на господаритѣ. Тукъ поетѣтъ е въ стихията си. Сцената почва съ господарското дѣте, което се гаври съ домашния си учителъ, прѣповтаря му нѣкаква история отъ стария свѣтъ, когато господаритѣ сѣ излизали на ловъ не по дивечи, а по своитѣ роби.

И господарскиятъ хлапакъ заключава: „Когато порастна, азъ ще ходя на ловъ да стрѣлямъ селенитѣ... Азъ и сега вече не се боя отъ нищо: когато нареждамъ селенчетата, ца играемъ на войници и се расърдвамъ, хвърлямъ се изведнажъ върху всички, бия съ сопата си и тѣ се разбѣгватъ като зайци.“

Явяватъ се по редъ сестрата на господарчето, послѣ бащата съ хората си. Ще обѣсятъ хванатия шпионинъ на Сивия вълкъ — Жарара. Господарчето е въ възторгъ — ще види, какъ бѣсятъ едно куче. Сестрата на господарчето е мекодушна, обѣщава да се

засѣпнъ за една бѣдна селенка, да ѝ се опрости данъча. Стариятъ господаръ побѣсва: то ако се слушатъ селенитѣ, тѣмъ трѣбва да даваме пари, а не отъ тѣхъ да искаме.“

Отъ по нататѣшнитѣ разговори въ тая сцена излиза на явѣ, че жестоко-сърдието, надутостта и хищничеството у господаритѣ по онова врѣме въ Франция е неопиуемо; — държавата е побѣдена, царѣтъ е плененъ отъ англичанитѣ и отвлеченъ въ Лондонъ; а сраната е изоставена на мѣстнатѣ малки и голѣми царчета, които — заедно съ незаконороденитѣ си дѣца — калугери — сѣ прѣвзели и монастирѣтъ та граблѣтъ кждѣ какво намѣрятъ и тычатъ земнитѣ и небесни закони.

Послѣдующата четвърта сцена ни въвежда въ размѣтената душа на селенитѣ. Английски ездици пиятъ въ кръчма и разговарятъ съ французки селени. Думата е, разбира се, за Сивия вълкъ: той е чудото на народа.

ПРЪДИ да застраховате живота си изучете новите, НАИЗНОСНИ и ЛИБЕРАЛНИ тарифи на старото Дружество „АНКРЪ.“ Капитали и фондове 196.000.000.

СВѢДѢНИЯ БЕЗПЛАТНО.

Прѣдставители въ Варна:
ЧИМШИРОВЪ & СРЕБРОВЪ.

Хроника

Редакцията на в. „Свѣткавица“ поздравява читателитѣ си съ новата година, като имъ пожелава животъ, здраве и всички добрини.

Лични.

По коледнитѣ празници въ града ни бѣ дошелъ бившиятъ министъръ г. Хр. Тодоровъ, отъ гр. Шуменъ.

Завчера пристигна отъ София по партийни работи г. Ал. Кипровъ; днесъ отпътува за Русе.

Дошелъ е за нѣколко дни и г. Георги Николовъ, адвокатъ въ гр. Бургасъ.

Рекламенъ Календаръ.

Получи се въ редакцията ни рекламния календаръ на Литографията П. Зенгиновъ & С-ие — Варна. По своята художествена изработка, той не стои по-долу отъ Европейскитѣ. Календара е литографиранъ съ 12 цѣвта и всички цѣвтове сж попаднали много добръ. Ний прѣпоръчваме литографията на П. Зенгиновъ & С-ие на всички фабриканти и други които се нуждаятъ отъ литографни изработки. Тѣй като тѣ ще бждатъ задоволени отъ поръчката си.

Посрѣщане на нова година.

Варненското Гимнастическото Д-во „Черноморски Юнакъ“, устройва за пръвъ пѣтъ, въ собствения си салонъ, утрѣ вечеръта, семейна вечеринка. Същата вечеръ ще се разиграе и томбола.

Както винаги, най-задоволителнитѣ семейни вечеринки сж биле „Юнашкитѣ“ и „Колхоздачнитѣ“ затова ний сме увѣрени че и сега посѣтителитѣ ще останатъ доволни. Колхоздачнитѣ ще дадатъ, своята вечеринка въ салона „Прощекъ.“ Настоятелствата и за двѣтъ дружества правятъ трѣсковни приготовления.

Да изпълнимъ общест. си дългъ.

Довечера 31 декември ще стане общо прѣброяване на населението, зградитѣ и домашни добитѣ въ България. Излишно е да истъкваме високото общественно значение на тази

акция, прѣдприета отъ дирекцията на статистиката. Всички български граждани трѣбва да се пригѣкатъ на помощъ на прѣброявателитѣ, като имъ дадатъ ясни и точни свѣдѣния.

Проче, всички да изпълнимъ общественния си дългъ!

В. Камбана въ вчерашния си брой пиши:

„Откато се рѣши да бждатъ бившитѣ министри поставени подъ слѣдствие, Веч. Поща се е заловила съ всички сили да изложи прѣдъ свѣта Д-ръ Даневъ като прѣдатель.

Даневъ въ 1912 год., като ректъ да стиде въ Петербургъ, съобщилъ на единъ дипломатъ, че отава тамъ за да получи инвеститура за своето президентство Но по важни сж други „факти“:

Д-ръ Даневъ билъ ходилъ мин. год. въ Македония, да се препоръчва на пашитѣ, и положението въ Македония изучавалъ отъ гарсонитѣ по хотелитѣ. Д-ръ Даневъ по тоя начинъ станалъ любимецъ на турскитѣ вѣстници И въ Сърбия сжщо обожавали д-ръ Даневъ, защото имъ далъ Фирмилиана

Като четемъ всичко туй въ В. Поща, питаме се сериозно: дали Поща не смѣта читателитѣ си за патагонци, та ги храни съ тия врѣли-чекитѣ?

И другъ въпросъ неволно се налага:

—Защо Поща е отворила атака срѣщу д-ръ Даневъ?

Само единъ е отговорътъ:

—Д-ръ Даневъ е единъ отъ авторитетнитѣ членове на слѣдствената комисиия противъ бившитѣ министри. И нѣщо повече а по-важно: Д-ръ Даневъ мнозина смѣтатъ за близъкъ на слѣдникъ на демократитѣ, който не ще остави да пропадне дѣлото срѣщу държавнитѣ прѣстѣпници.

Но В. Поща неусѣтно е навѣзла и въ друго нещастие. В. Поща катадневно ни донася отзиви отъ всевъможни ромѣйски, нѣмски и други вѣстници, които пишатъ въ полза на Генадиевцитѣ. Безъ да ще В. Поща, по тоя начинъ ни прѣдставя бившитѣ министри като любимци на чужденцитѣ. И наистина, всички чужденци, които търсѣха мръсни гешефти въ нашата страна, много съжеляватъ, загдѣто Генадиевци сж подъ държавно слѣдствие“.

За градоначалника.

Научаваме се, че прокурорския надзоръ е взималъ бѣлѣжка отъ онова което изнесохме въ миналия брой противъ градоначалника. Сждебния кандидатъ г. Миски е натоваренъ да произведе дознание. До колкото можаме да узнаемъ, отъ показанията на распитанитѣ до сега свидѣтели се е установило напълно, че градоначалника е вземалъ подкупни.

Поканваме всички пострадавши лица, които сж били оцетени по прѣстѣпнитѣ начинъ, да ни дадатъ точни

свѣдѣния за да улеснимъ задачата на правосъдието.

Сп. „Наблюдатель.“

Получихме послѣднитѣ двѣ книжки (IX и X) отъ мѣсечното общественно литературно списание „Наблюдатель“, което се редактира отъ извѣстния български писателъ г. А. Страшимировъ. Не ще бжде прѣувеличено ако кажемъ, че „Наблюдатель“ е единственното и най-сериозно българско списание, което си поставя за цѣль да „прониква само въ новитѣ вѣнния въ мисълта и искусства“.

Въ страницитѣ на „Наблюдатель“ намиратъ мѣсто само оригинални произведения, и съ това то се отличава отъ всички други органи на периодическия печатъ. Който е ималъ случая да прѣлистни нѣкоя книжка отъ „Наблюдатель“, той ще да се е убѣдилъ, че въ него всички литературни, философски и общественни въпроси се разглеждатъ съвсѣмъ обективно и съ пълна компетентностъ.

Въ послѣдния номеръ на „Наблюдатель“ срѣщаме статията „Жакерия“, единъ твърдъ сериозенъ и крайно интересенъ етюдъ върху селскитѣ недоволства и бунтове. За да задоволимъ любопитството на нашитѣ читатели, ний прѣдаваме въ подлистникъ този интересенъ етюдъ.

Автора на „Жакерия“, г. А. Страшимировъ, бѣ твърдъ любезенъ да даде съгласието си за да препечатаме трудитъ му; за това, ний се ползуваме отъ случая да му изразимъ нашата благодарностъ.

Старовръмска гробница

Онзи денъ стана отваряне на една старовръмска гробница, открита при водопроводнитѣ разкопки въ Асеновска улица. Отварянето стана при голѣмо стѣчение на публика отъ петия участъкъ, който се интересува за миналото на мѣстата, които обитава. Гробницата е издѣлана въ видъ на корито въ самороденъ камѣненъ пластъ и е покрита отгорѣ съ грамадна плоча, която тѣжи около 700 килограма. Плочата могла да бжде само падигната; подъ нея вѣзвѣзатъ прѣдседателъ на археологическото дружество и единъ работникъ, за да видятъ какво има въ коритото. Намѣренъ билъ скелета на една жена, двѣ златни обии (б гр. тѣжки) съ много художествена изработка, двѣ стѣкленици съ тѣсно и дълго гърло, едно счулено глинено кандилце, единъ кокаленъ прѣдметъ и монета За опрѣдѣление старостта на гробницата има документъ (монетата) Отъ надписа върху нея личи, че тя произлиза отъ врѣмето на римския императоръ Домицианъ, който царувалъ прѣди 1838 години, т. е. гробницата е осемнайсетъ вѣковна!

Д-во „България“

Обръщаме вниманието на читате-

литѣ си върху явната благодарностъ къмъ I-вото Българско Застрахователно Д-во „България“ печатана на първата страница на вѣстника ни. И дѣйствително, отъ многото случаи се вижда, че това дружество винаги найъ честно и акуратно е исплащало своитѣ обезщетения и справедливо заслужава да бжде препоръчано на всички.

Запитвания

Къмъ Варн. Окр. Управителъ:
Челъ ли е Г-нъ Управителъ заповѣдта № 70 отъ 18 юни т. г. на Варнен. Градоначалникъ и проверилъ ли е нѣкой пѣтъ, какъ се тя прилага и какъ се злоупотрѣблява съ нея отъ самия ѣ авторъ? Ако само единъ пѣтъ бѣше проверилъ това, вѣрваме, че Г-нъ Управителъ щѣше да се добере до много факти, които злѣ прѣпоръчватъ Варненската полиция и нейния шефъ.

* * *

Къмъ Градоначалника:

Може ли да ни каже Варненския Градоначалникъ Г-нъ Г. Поповъ:

1) Защо е уволнилъ старшия стражаръ отъ I-й полиц у частъкъ Желѣзко Петровъ?

2) Защо е арестувалъ, при изпълнение служебнитѣ си обязанности, старшия акцизентъ стражаръ Славъ Пирчевъ отъ варшетото на Георги Джаневъ?

3) Съ какъвъ Неръ рапортъ е испратилъ по принадлежностъ актоветѣ съставени отъ бившия приставъ Златиновъ и полицейския стражаръ Плия Тодоровъ за пропуцание безъ паспортъ изселеници задъ границата сѣмѣйства?

Ако Г-нъ Поповъ се нампра въ затруднено положение и не може да ни отговори на горнитѣ три въпроса, ний ще му се притѣчемъ на помощъ и въ идния брой, вмѣсто него, ще дадемъ нужния отговоръ.

Ст. Василонуло.

На 21 т. м. се помниа холандския вице консулъ въ Варна г. Ст. Василонуло. Покойния се ползуваше съ голѣма почеть; той е принесълъ голѣми заслуги на градътъ още прѣди освобождението; погребението му се извърши съ подобающата тържественостъ, като вземаха участие всички официални власти.

Запазете ме!

Когато давалъ обясненията си въ камарата, Генадиевъ просто се разплакалъ. Слѣдъ като стрѣцето на Паякова се пукна, сега плачатъ на Генадиева е ново доказателство, че порочната свѣсть на стамболиститѣ започна да се пробужда. Прѣдъ стрѣцѣтъ на Държавния сжтъ, който пѣма да се церемони съ геронитѣ на „исизбѣжната фаза“, Генадиевъ се

най-силентъ, най-добръ стрели, най-смѣлъ е и може да се прѣвърща, на всичко: който най-не иска да го срѣщне, нему ще се яви. Той е едноврѣмено и Крали-Марко и Боянъ Магисника. Край възбузлата народна душа, е възбузла и народната фантазия. Отарива се миръ на нѣкаква стихия, въ която скоро ще заблѣска въ свѣткавица и оглушителни грѣмовеци. Разказва се, какъ ковачътъ Франкъ се прѣвърналъ на вълкъ и станалъ извѣстенъ като „сивъ“. Народътъ наистина вѣрва, че Франкъ е добилъ способността да се прѣвърща на четиреногъ звѣръ, който хора разкъсва. И народътъ обяснява туй чудо, съ извѣстеното зло на тѣ Франка: отгнели жена му, въ затворъ го хвърлили, на бѣсно го осждали. И той се прѣвърналъ на вълкъ, одушалъ си стражитѣ, поелъ гората т. е., обяснява така единъ селенинъ, а въ сжщностъ неговитѣ слуга отъ ковацни-

цата му занесалъ купъ ключове, та изчезналъ човѣкътъ отъ затвора. А сега е вълкъ и пази Божда да ге срѣщне: щомъ го видишъ, и ти побѣсвашъ, магносвашъ се, прѣвърщашъ се на вълкъ съ четири нозѣ и поемашъ горитѣ. Така прѣди половинъ година бѣдния Егентъ Дюреръ срѣщалъ Сивия вълкъ, обзелъ го бѣсъ и сжщо се прѣвърналъ на вълкъ...

Воеводата на английскитѣ ездници Броунъ слуша всичко и се възхищава само отъ това, че има въ горитѣ единъ стрелецъ на голѣмъ лѣкъ, съ който той, Броунъ, би искалъ да се помѣри. Но едновременно Броунъ не пропуска да забѣлжи, че селенинтъ сж силно наострени срѣщу своитѣ господари. И повежда съ селенинтѣ слѣдния разговоръ:

Броунъ. Съ васъ тукъ си играятъ, като съ скотове.

Гамбонъ (французки селенинъ). По злѣ конетѣ папр. хранятъ и цѣрятъ, ко-

гато заболѣятъ.

Броунъ. А при туй вие сте по-последни и по-последни отъ коне!

Моранъ (французки селенинъ). По-последни ли?

Броунъ. Разбира се! Васъ биятъ, а вие търпите. Охо, нашиятъ народъ не е тѣй смиренъ!

И се повежда разговоръ за английския селенинъ. Англичанинътъ агитира, безъ да подозира. И прѣдлага да пиятъ за славата на Англия. Франкитѣ селени се поколебава: Франция току що е набита отъ Англия.. И проблѣсва хубавото въ душата на милионитѣ попуцани рѣцѣ: тѣ не могатъ безъ идеализмъ! Отецеството, съ своитѣ покварени господарчета, мори тѣхъ отъ гладъ, позори сѣмействата имъ, бие и бѣси, но хората отъ тия милиони попуцани рѣцѣ даже сега, когато душитѣ имъ сж помѣтени, все не забравятъ своята илюзорна любовъ—милата сѣнка на Франция.

Срѣщу тоя идеализмъ въ крѣчмата се разиграва сцена, която описва жестокоострднето на господаритѣ тѣй, че замръзва крѣвта въ жилитѣ на зрителя: човѣкътъ на Сивия вълкъ, Жираръ, е обѣсенъ и хвърленъ на кучетата. Тѣлпата отъ селени е вцѣпенена; английскитѣ стрелци сж погнусени, тѣ почватъ да стрѣлятъ глѣдитѣ кучета, които рѣфатъ човѣшкя трупъ; на сцената се явява младата господарка *Изабелла* съ годеника си *Монтрейлъ*; женското сърце на господарката се смиява, тя протестира за жестокоостта на блѣцианитѣ си хора, това подкупва идеализма на тѣлпата, която се сбива съ полицията; явява се на мѣстото и прѣдстоящия водителъ на селенинтѣ—праведния отецъ Иванъ отъ манастиря св. Луфруа—и възпира сбиването.

(Слѣда).

провинналъ: „Запазете ме за България.“ Само единъ циникъ може да скверни въето на България, която той бѣ прѣвърналъ на своя собствена мушия. Плачътъ на Геннадиева е плачъ на изрода и неговитѣ крокодилски слъзи вѣма да трогнатъ никого. Геннадиеви Гудевци сж най-долни прѣстапници и тѣ трѣбва да се запазятъ не за България, а за ново-строящия се затворъ въ София. България е отхраняла достатъчно добри чада, които иматъ грижата за нейното бждще и добро управление.

Къмъ членсвѣтъ на Чиновн.-Копер. Спестовно Застрахователно д-во.

Прѣзъ м. Мартъ т. г. общото годишно събрание на Чиновническото Застрахователно д-во бѣ разрѣшило единъ кредитъ отъ 5,000 лв. за помощи за лѣкуване на бѣдни грѣдоболни членове. Това рѣшение своевременно бѣ публикувано въ дружественото издание „Тримѣсеченъ листъ“, обаче до днесъ никой не се е отнесълъ до управлението на дружеството за да иска помощъ. Прѣдполагамъ, че това рѣшение не е дошло до знанieto на всички членове, управлението на дружеството е натоварило своитѣ агенти да дадатъ гласностъ на това рѣшение.

Помощта се отпуска исклучително на бѣдни грѣдоболни членове. Къмъ молбата си до дружеството, нуждающитѣ се отъ помощъ трѣбва да приложатъ: свидѣтелство отъ дружественъ лѣкаръ, който да удостовери болѣдуванieto отъ тая болѣсть и свидѣтелство отъ мѣстното общинско управление за материалното състояние на заболялия.

Похваляваме чиновническото дружество за хуманната му инициатива да подпомага на бѣднитѣ грѣдоболни членове.

Политическа рѣчь.

Завчера на 27 т. м. въ „Зала Промекъ“ г. Кр. Пастуховъ държа политическа рѣчь върху днешното положение. Залата бѣ прѣпълнена съ слушатели и г. Пастуховъ говори въ продължение на два часа. Рѣчта му бѣ строга и безпощадна къмъ днешното демократическо правителство, което н. невѣри на обѣщанията си по всички линии.

Варненскитѣ демократи трѣбва да се убѣдятъ за лишентъ пжтъ, че положението имъ тукъ и въ окръга е съвсѣмъ расклатено, че тѣ не се ползватъ вече съ никакво довѣрие. Гражданитѣ се наситиха на тѣхнитѣ лъжи и измами — и затова тѣ аплодиратъ ораторитѣ на опозицията.

По водоснабдяването.

Трѣбитѣ отъ „Харам-дере“ до града вече сж поставени и водата дохожда: въ Участъкъ по всички улици е исковано за поставяне на трѣби. Както се вижда, прѣдприятието по водоснабдяването напредва и къмъ дѣлото ще бжде довършено. Най-сетнѣ ще се исплнѣи въждеденното желание на Варненци, които отъ дълги години са очаквали докарването на чиста вода.

Холера въ Пазарджикъ.

Едвамъ Варна се отърва отъ холерата, ето че тази неканека гостенка се настанѣла въ гр. Пазарджикъ. Имало е рече два смъртни случая и около двайсетъ души заболяли. Санитарнитѣ власти сж вземали най-строги мѣрки противъ този немилостивъ човѣшки бѣтъ; дано тѣхнитѣ усилѣния се увѣнчаятъ съ сполука за да се избави страната отъ този напастъ.

Избѣгъль отъ затвора.

Извѣстния мошеникъ Кочо Даваловъ Капитановъ, който е обиколѣлъ почти цѣлия свѣтъ съ фалшиви имена и мошенически цѣли, на послѣдѣтъ сѣ заловенъ въ Варна подѣ

името Александръ Бонели-английски ноданикъ и арестуванъ. Завчера, третия дѣнь на коледа, тъкмо въ 12 ч. по обѣдъ, мошеника е успѣлъ да хипнотизира часовия войникъ и е прѣскочилъ прѣзъ оградата на затвора.

Отъ това може да се сжди до колко той е билъ специалистъ по професията си, защото и отъ най-сигурното мѣсто е успѣлъ да избѣга. Мошеника и до днесъ не е заловенъ.

Угаснала „Звѣзда.“

Избѣга „Марко“ и акционерното дружество „Звѣзда“ угасна; до колкото можаме да узнаемъ, освѣнтъ задигнатия дружественъ капиталъ, и други кредитни учрѣдения били опечетени отъ прѣстѣпнитѣ дѣйствия на избѣгалия директоръ.

Въ свръзка съ аферитѣ въ д-во „Звѣзда“, билъ е вече уволненъ и „директора“ на банка „Добруджа“, нѣкой си Божиловъ. Единъ приятель обѣща да ни даде интересни свѣдѣния за разни зѣлки, които били вършени въ тази банка.

Прогресииститѣ между народа.

Цѣлия български печатъ отбѣлзва отрядния фактъ, че отъ нѣколко мѣсеци насамъ, първитѣ хора на Прогресио-либералната пртия развиватъ трѣскава дѣятелностъ. По градове, паланки и села, на всѣкъдѣ тѣ отиватъ и, съ живото и пламенно слово, развиватъ своята програма. По Коледни-тѣ празници г. Ал. Люсковъ е билъ въ Пещера и Брацигово, а г. А. Франгъ въ Ставимака. Сега, слѣдъ нова година, г. Д-ръ Даневъ щѣлъ да говори въ Ловечъ.

Дѣятелността на Прогресио-либералнитѣ вождове ще бжде оцѣнена и отъ българския народъ, който вижда въ тѣхното лице единственнитѣ безкористни обществени дѣйци, проникнати отъ горѣщото желание да се въцари редъ и законность въ страната.

Селски писма.

Г-нъ Редакторе,

Много вѣсници сѣмъ челъ и сега чата, ама кой знай защо, „Свѣткавица“ най много ми хареса. Пречетохъ послѣдния брой, тамъ, дѣто пишешъ за началника; то чудо, бе брате. Азъ мисля, че само въ гбрата ходятъ обирачнитѣ, а тѣ ходела и изъ градоветѣ; ама и ти хубаво си го нашарилъ я? какъ му е. Такива ги има и въ нашата община, като напримеръ кмета ни Желю Гирджиковъ. Той пада малко окумушъ; зѣръ, свѣршилъ е въ Варна I класъ, па е билъ и горски стражаръ, ама за актѣла му не питай той е малко късь. Бай Желю миналата година си имаше и добъръ секретаръ-бирникъ; казваха го Димитръ Добревъ. И той харенъ човѣчецъ бѣше. Уйдисаха си съ бай Желя и почнаха да управляватъ нашата община. Имаше и въ общинската каса болъ пари, синковцитѣ удариха я на живостъ; тѣ мисляха че сигуръ тези пари сж за тѣхъ и прахосватъ ли прахосватъ; ама да не мислишъ че ги харчаха за общински работи; хайръ, се за своя частни нужди и ужъ на херманъ пакъ щѣли да ги повърнатъ въ касата. А пъкъ, дяволъ да го вземе, отъ гдѣ да се зададе ревизора, и то преди харманъ. Да видишъ, Господинъ редакторе, зоръ: Димитръ тича на една страна, бай Желю на друга, пари търсятъ, че работата боклукъ, ако рѣче ревизора въ касата да погледне, нѣкой мишка ще искоче. Тукъ ходи бай Желю, тамъ ходи, отиде и при свата си Х... Аманъ, свато, работата е тъй и тъй, нашия Димитръ похарчилъ паритѣ, а пъкъ ревизия ще ма правятъ. Дай 20 напалеона, па като мине ревизията, азъ пакъ ще ти ги дамъ.“ За Димитра ли? за него хайрѣзинъ парѣца не давамъ:

повнѣшъ онѣзи година какъвъ въртелъ ми прави — не давамъ.

Тукъ хлопа Желю Гирджиковъ, тамъ хлопа, все на камъкъ удари, хеле най-сетнѣ Димитръ закърпи двама трима турци и ревизията мина благополучно, ама турцитѣ и до днесъ още не сж взимали паритѣ си.

А пъкъ да видишъ, Господинъ редакторе, какъ бай Желю основава демократически (юра: то е много интересно ти казвамъ: Взималъ бай Желю единъ протоколъ и го разнася отъ къща въ къща и кара всички да го подписватъ, безъ да имъ казва защо и за какво. Ако нѣкой запита какво

е туй, бай кмета му казва, че било прошение да отнеми мѣрата отъ държавата. И селенитѣ подписватъ, зоръ, мѣрата селска ще стане и ще сѣкътъ дърва безъ билетъ. А пъкъ нѣкой, който разбира и знай какво е туй „прошение“ и отказва да подпише, такъвизъ бай Желю прости ги нарича.

Хайди честита нова година, другъ пжтъ пакъ ще ти пиша. Къдѣ вастъ все такива халосани ли сж демократитѣ?

29X/II 1910 г.

с. Гевреклеръ

Съ Поздравъ

А. Ж.

Многоуважаеми Г. Г.

Слѣдъ специализирането си въ Виена по художествената фотография, — се установявамъ въ градъ Варна и наредихъ ателието си по най-послѣднитѣ изисквания на фотографското изкуство, което отворихъ за публиката отъ 1 априлъ т. г. подѣ фирмата

I Модерна художествена ФОТОГРАФИЯ

находяща се въ жгловото високо здание на улица „Прѣславска“, ерѣщу хотелъ „Парижъ“.

Г. г. граждани, въ ателието ми портретитѣ ще се изработватъ на I-во качествена истинска платина — Коледругъ, Гумидругъ и Матова книга, а така сжщо ще приемамъ иртре-ти за уголѣмяване отъ всѣка величина, до два метра фамилни групи, сжщо ще изработвамъ по трети по желание — върху копирени, атласени и др. платове, които ще позволяватъ да се ператъ.

Г. г. граждани, посѣтете ателието ми за да се увѣрите че другадѣ неможете намѣри подобна артистична изработка която ще задоволи и най-взискателния посѣтителъ.

Посѣтете ателието ми, за да се увѣритѣ още, че не трѣбва за напредъ да изпращате портрета си за уголѣмяване въ странство, защото тукъ ще имате по солидна изработка.

Съ почитание:

Захария П. Жейновъ
Фотографъ.

Сжщия притежателъ на Сливенското ателие „НОЖАРОВЪ“.

Бившъ дългогодишенъ началникъ станции по Б. Д. Желѣзници съ откриването на линията Девня—Добричъ,

ОТКРИВА КОМИСИОНЕРО-ЕКСПЕДИТОРСКА КЖЩА

при гарата Добричъ.

Ще се занимае съ прѣпращане на разни стоки. Ще дава всѣкакви упжтвания по изпращания и получване на стоки.

Разни рекламации по желѣзнопжтната нередовность и общетения.

Търси колеги по гаритѣ, съ които да работи рзаймно. До откриване на линията, адресирайте за споразумѣние гара Гебедже.

1—5

К. ВОЗНИЦКИ.

Нова Библиотека.

Отбрани произведения изъ всемирната литература; добри прѣводи отъ познати български писатели. Излиза седмично. Отдѣленъ номеръ — 30 ст. Абонаментъ за 10 номера — 3 лв. прѣдплатени.

Търсятъ се дѣтелни настоятели.

Адресъ

2—3

Книгоиздателство „ЗНАНИЕ“ — София.

Печатница „Просвѣта“, Варна,